

Landstingsrevisionen

Landstingets revisorer

Landstingsstyrelsen

Införandeprojektet för Cambio Cosmic

Landstingets revisorer har genomfört en granskning av införandeprojektet Cambio Cosmic. Cambio Cosmic är ett upphandlat patient- och vårdadministrativt IT-system för såväl slutna som öppna vård som är under införande inom Landstinget i Jönköpings län.

Det övergripande syftet med granskningen har varit att uppdatera riskbilden avseende införandeprojektet och Landstingets IT-miljö, med avseende på styrning, planering, dimensionering av resurser, kompetens och tekniska förutsättningar. Vidare har ingått att bedöma ändamålsenligheten i Landstingets arbete inom projektet med att realisera ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter.

Följande revisionsfrågor vill Landstingets revisorer ha belysta i granskningen

- Har införandeprojektet en ändamålsenlig organisation?
- Är effektmål och vårdverksamhetens behov tillgodosedda inom projektets planer?
- Är Cosmic-projektet i linje med den nationella IT-strategin?
- Sker styrningen av projektet på ett effektivt sätt?
- Görs riskanalyser och hur följs dessa i så fall upp?
- Är styrningen av projektets ekonomi och resursförbrukning lämplig?
- Hur väl går det att anpassa systemet efter verksamhetsbehoven?
- Hur bedrivs arbetet med verksamhets-/processförändring?
- Hur sker verksamhetens förberedelse av införandet?
- Är omfattningen av utbildning till vårdpersonalen tillräcklig?
- Vad är användarnas uppfattning om systemet och leverantören?

- Finns planer för hur drift, support och systemförvaltning ska ske?
- Är behoven av utveckling och utbyggnad av befintlig IT-infrastruktur klargjord och vilka förutsättningar finns för en ökad daterisering?

Granskningen har genomförts som en dokument- och intervjustudie. Intervjuer har gjorts med ledande företrädare för projektet och med företrädare för de primärvårdsenheter som fungerat som piloter i införandeprojektet.

Resultatet av granskningen, som utförts av Ernst & Young AB, framgår av bifogad revisionsrapport.

I rapportens sammanfattning redovisas yrkesrevisorernas iakttagelser/synpunkter och rekommendationer.

Landstingets revisorer vill med anledning av granskningen särskilt lyfta fram följande.

Patientsäkerheten och övriga säkerhetsfrågor vitala områden som måste prioriteras

Vi noterar både i vår granskning och i andra sammanhang att patientsäkerheten i Cosmic är ett viktigt område som måste kunna garanteras. Området är så viktigt att det kan innebära komplikationer för införandeprojektet om leverantören inte vidtar åtgärder för att undanröja bl a de förväxlingsrisker som uppenbarligen utgör en av de större bristerna i systemet.

Vi konstaterar att omfattningen av den verksamhetsförändring som införandet av Cosmic innebär leder till en förändrad riskbild. Därför är det förvånande att säkerhetsfrågorna endast beaktas marginellt i projektets styrande dokument och att det inom Hälso- och sjukvårdsavdelningen inte finns någon i projektorganisationen som har ett särskilt ansvar för säkerhetsfrågor. Granskningen visar t ex att reservrutiner vid avbrott inte är kända ute i verksamheten och att avbrottsplaner och åter-startsrutiner inom IT-Centrum inte utformats.

Vår uppfattning är att Landstingsstyrelsen inom detta område måste initiera åtgärder som leder till att säkerhetsfrågorna får en högre prioritering i projektet.

Styrningen av projektets ekonomi och resursförbrukning bör ses över

Av vår granskning framgår att det inte finns någon total projektbudget och inte heller någon kostnads-/nyttokalkyl eller beräkning över hur stora resurser i termer av mantid som införandeprojektet sammantaget kommer att fordra.

Information om projektets ekonomiska förutsättningar har också visat sig svårt att få fram vid intervjuerna och därmed blir det även svårt för oss att bedöma på vilka kalkylmässiga grunder beslutet om projektets genomförande vilar.

I granskningen framkommer vidare att mer resurser hade varit önskvärda både för att upprätthålla vårdverksamheten och för att stödja personalen i samband med själva införandet av Cosmic vid pilotenheterna.

Vi anser därför att en översyn av projektets ekonomistyrning är nödvändig för att bedöma om den sker på ett ändamålsenligt sätt. Vidare bör övervägas om en controller behöver tillsättas för att stödja huvudprojektledaren i ansvaret med att följa upp ekonomi resp resursförbrukning. Härutöver kan det finnas anledning att fundera över behovet av extra vårdpersonal under en begränsad period när Cosmic införs på en ny vårdenhets.

Arbetet med att definiera behovet av utdata från systemet måste förstärkas och utvecklas

Vi konstaterar att den del av projektet som arbetar med att definiera utdata från systemet inte kommit så långt som användarna önskat samtidigt som den modul i systemet som hanterar utdata har varit behäftad med problem och upplevts som instabil.

Vi rekommenderar mot denna bakgrund projektägaren att se över hur arbetet med utdata kan förstärkas och utvecklas för att säkerställa att önskemålen från vårdverksamheten blir omhändertagna och bedömda så att utvecklingstid läggs där behovet är mest viktigt och ger störst värde.

Projektorganisationen bedöms som ändamålsenlig men uppdateringen av styrande dokument måste ägnas fortsatt uppmärksamhet

Vår granskning visar att den projektorganisation som skapades initialt har varit ändamålsenlig och genomtänkt med en bred representation av kompetens och erfarenhet från vården.

Vi noterar samtidigt att Hälso- och sjukvårdsavdelningen respektive IT-Centrum, som är ansvariga för olika delar av projektet, har skilda sätt att styra sina delar av projektet, vilket skapat vissa motsättningar som gjort att målen ibland uppfattats som otydliga och tidplanerna osäkra av flera som intervjuats.

Ett område som vi rekommenderar projektägaren att ägna fortsatt uppmärksamhet är den kontinuerliga uppdateringen och vidare kommunikationen av projektets styrande dokument i form av projektbeskrivningar, projektaktiviteter och tidplaner.

Övriga iakttagelser

Utöver vad som särskilt kommenterats ovan anser vi det viktigt att

- prioritera arbetet med mätbara mål och uppföljningsrutiner och återkoppla resultat av riskanalyser
- överväga införande av hjälpmedel för att fjärrdistribuera programuppdateringar
- undersöka hur det verkligen förhåller sig med datorvanan i olika delar av organisationen
- undvika införande av otestade programuppdateringar
- noga tänka igenom organisation för support och utbildning efter driftinförande
- ombyggnaden av Landstingets IT-nätverk prioriteras
- kommunicera och förankra att Cosmic konfigureras utifrån förut-sättningen om ett enhetligt och processororienterat arbetssätt inom slutenvården respektive primärvården

Vi noterar också att användarna så här långt upplever mer svårigheter än möjligheter och att de förväntade effekterna av systemet uppstår först i det läge när samtliga enheter har infört Cosmic.

Vi anser att föreliggande granskning och genomgång av införandeprojektet Cambio Cosmic har givit svar på våra revisionsfrågor och resulterat i stort antal iakttagelser och rekommendationer som kan vara till nytta i det fortsatta arbetet med att införa systemet.

Begäran om svar

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen önskar revisorerna ett svar från Landstingsstyrelsen med uppgift om vilka åtgärder som planeras för att följa de rekommendationer/synpunkter som revisorerna lämnat. Detta svar vill revisorerna ha **senast 2009-08-31**.

För Landstingets revisorer

Doris Johansson
Ordförande

Arnold Carlzon
Vice ordförande